

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN CÁI BÈ, TỈNH TIỀN GIANG

Nguyễn Thị Hát
 Học viên Cao học Trường Đại học Đồng Tháp
 Phạm Minh Giản
 Giảng viên Trường Đại học Đồng Tháp

Tóm tắt: Quản lý hoạt động trải nghiệm (HĐTN) cho học sinh các trường tiểu học có vai trò rất quan trọng trong việc hình thành và phát triển nhân cách người học. Nghiên cứu này khảo sát thực trạng quản lý HĐTN cho học sinh tại các trường tiểu học trên địa bàn huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang. Kết quả cho thấy đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên có nhận thức tích cực về vai trò của HĐTN, đặc biệt trong việc mở rộng và sự chủ động của học sinh trong HĐTN. Các khía cạnh quản lý như xây dựng kế hoạch, tổ chức triển khai, chỉ đạo thực hiện, và kiểm tra đánh giá nhìn chung đạt mức khá, nhưng vẫn tồn tại những điểm yếu cần cải thiện. Dựa trên những phát hiện này, nghiên cứu đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao chất lượng quản lý HĐTN, bao gồm xây dựng kế hoạch phù hợp, huy động nguồn lực, bồi dưỡng năng lực cho cán bộ quản lý và giáo viên, cùng với đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá và thi đua khen thưởng.

Từ khóa: Thực trạng quản lý; Hoạt động trải nghiệm; Học sinh tiểu học; Huyện Cái Bè; Tiền Giang.

CURRENT STATE OF EXPERIENTIAL ACTIVITY MANAGEMENT FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN CÁI BÈ DISTRICT, TIỀN GIANG PROVINCE

Nguyen Thi Hat
 Graduate student at Dong Thap University
 Pham Minh Gian
 Lecturer at Dong Thap University

Abstract: Managing experiential activities for primary school students plays a crucial role in shaping and developing school students' personalities. This study investigates the current state of experiential activity management in primary schools in Cái Bè District, Tiền Giang Province. The investigation results indicate that school administrators and teachers have a positive awareness of the importance of experiential activities, especially regarding expanding opportunities and encouraging students' initiative in these activities. Key management aspects such as planning, implementation, direction, and evaluation are generally at a fairly good level despite weaknesses that require improvement. Based on these findings, the study proposes several measures to enhance the quality of experiential activity management, including developing appropriate plans, mobilizing resources, fostering capacity for administrators and teachers, and innovating in monitoring, evaluation, and reward mechanisms.

Keywords: Current state of anagement; experiential activities; primary school students; Cai Be District; Tien Giang Province.

Nhận bài: 16/06/2025

Phản biện: 11/07/2025

Duyệt đăng: 16/07/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục, đào tạo theo Nghị quyết số 29/NQ-TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, cùng với việc Quốc hội ban hành Nghị quyết số 88/2014/QH13 ngày 28 tháng 11 năm 2014 về đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông, Hoạt động Trải nghiệm (HĐTN) đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định là hoạt động giáo dục bắt buộc từ lớp 1 đến lớp 12 trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). HĐTN đóng vai trò thiết yếu trong việc hình thành phẩm chất, năng lực, kỹ năng sống và các giá trị nhân cách bền vững cho học sinh.

Để HĐTN được triển khai hiệu quả và đạt được mục tiêu giáo dục toàn diện, công tác quản lý giữ vai trò đặc biệt quan trọng. Quản lý HĐTN không chỉ đơn thuần là giám sát, điều hành mà còn bao gồm việc xây dựng kế hoạch, sắp xếp bố trí giáo viên, tổ chức tập huấn về nội dung, phương pháp,

và cách thức thực hiện (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2019). Hiệu quả của HĐTN phụ thuộc rất lớn vào năng lực quản lý, sự thấu hiểu thực tiễn và khả năng kết nối các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường.

Tuy nhiên, trên thực tế, việc quản lý HĐTN tại các trường tiểu học có thể đối mặt với nhiều thách thức và sự khác biệt trong cách triển khai. Để đảm bảo HĐTN được thực hiện bài bản, khoa học và phù hợp với điều kiện thực tế, góp phần quan trọng vào việc hình thành và phát triển nhân cách toàn diện cho học sinh theo yêu cầu đổi mới giáo dục, việc đánh giá đúng thực trạng công tác quản lý là vô cùng cần thiết.

Nghiên cứu tập trung khảo sát thực trạng quản lý HĐTN cho học sinh tại các trường tiểu học trên địa bàn huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang. Từ đó, bài viết phân tích những mặt mạnh, hạn chế và đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác quản lý HĐTN, góp phần thúc đẩy hiệu quả giáo dục toàn diện trong nhà trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Tác giả đã tiến hành khảo sát thực tiễn công tác quản lý hoạt động trải nghiệm tại các trường tiểu học thuộc huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang trong năm học 2023–2024. Quá trình nghiên cứu đã sử dụng chủ yếu phương pháp điều tra và phỏng vấn sâu, bảng câu hỏi được gửi đến 75 cán bộ quản lý và 297 giáo viên đang công tác tại 10 trường tiểu học trên địa bàn, bao gồm: thị trấn Cái Bè, Hòa Khánh, An Hữu, Tân Thanh, Mỹ Lợi A, Hậu Thành, Hậu Mỹ Trinh, Phan Lương Trục, Hậu Mỹ Bắc A và Hậu Mỹ Bắc B.

2.2. Quy ước các mức đánh giá

Dữ liệu thu thập từ các phiếu điều tra được xử lý và phân tích bằng phần mềm Microsoft Excel. Việc đánh giá được thực hiện theo thang điểm quy ước từ 1 đến 5, tương ứng với các mức độ khác nhau nhằm đảm bảo tính khách quan và nhất quán trong quá trình phân tích.

2.3. Kết quả nghiên cứu

2.3.1. Thực trạng xác định vai trò chủ thể quản lý hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang

Nhằm xác định vai trò của chủ thể quản lý trong tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh tại các trường tiểu học, tác giả đã tiến hành khảo sát 75 cán bộ quản lý đang công tác tại 10 trường tiểu học trên địa bàn. Kết quả khảo sát thu được

như sau: Trong số các tiêu chí khảo sát, tiêu chí “HĐTN giúp mở rộng, củng cố, nâng cao kiến thức trong các môn học cho học sinh” đạt điểm trung bình cao nhất, ở mức 4,25. Kết quả cho thấy sự đánh giá tích cực từ phía cán bộ quản lý và giáo viên về giá trị học thuật mà HĐTN mang lại cho học sinh tiểu học. Còn tiêu chí “HĐTN nhằm tạo hứng thú học tập cho học sinh” đạt điểm trung bình thấp nhất, ở mức 3,85. Mặc dù vẫn được xếp ở mức “quan trọng” nhưng kết quả cho thấy còn tồn tại một số ý kiến trái chiều. Cụ thể, có 5 ý kiến cho rằng tiêu chí này “ít quan trọng”, và 2 ý kiến đánh giá là “không quan trọng”. Kết quả khảo sát cho thấy, đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên tại các trường tiểu học trên địa bàn huyện Cái Bè nhìn chung đã nhận thức được ý nghĩa và vai trò quan trọng của HĐTN trong quá trình giáo dục học sinh. Tuy vậy, sự tồn tại một bộ phận nhỏ ý kiến đánh giá thấp vai trò của hoạt động này cũng cho thấy cần có sự chỉ đạo sâu sát hơn từ phía cán bộ quản lý, đặc biệt là hiệu trưởng. Việc tăng cường quán triệt nhận thức và nâng cao năng lực tổ chức HĐTN cho giáo viên là điều cần thiết, nhằm từng bước nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trong nhà trường.

2.3.2. Thực trạng nhận thức về mức độ cần thiết của quản lý hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang

Bảng. Nhận thức của cán bộ quản lý các trường tiểu học ở huyện Cái Bè về vai trò chủ thể quản lý hoạt động trải nghiệm đối với sự phát triển nhân cách học sinh

STT	Nội dung	Mức độ đạt được					ĐTB	Xếp hạng
		Rất quan trọng	Quan trọng	Tương đối quan trọng	Ít quan trọng	Không quan trọng		
1	HĐTN giúp mở rộng, củng cố, nâng cao kiến thức trong các môn học cho HS	35	26	12	2		4.25	1
2	HĐTN nhằm phát hiện năng khiếu của HS	1	3	10	3	31	4.16	3
3	HĐTN nhằm tạo hứng thú học tập của HS	25	23	20	5	2	3.85	8
4	HĐTN nhằm tạo sự gắn kết với tập thể	29	26	16	2	3	3.99	5
5	HĐTN nhằm phát triển thể chất HS	25	27	19	2	2	3.95	6
6	HĐTN nhằm nâng cao hiểu biết, rèn kỹ năng thực hành	27	21	23	3	1	3.93	7
7	HĐTN nhằm giáo dục tư tưởng, tình cảm cho HS	33	20	16	4	2	4.04	4
8	HĐTN nhằm giúp cho HS chỉ dễ giải trí	34	35	14	2		4.21	2
Điểm trung bình chung							4.05	

Qua khảo sát, không có cán bộ quản lý hay giáo viên nào cho rằng HĐTN là công việc hoàn toàn không cần thiết, điều này khẳng định mức độ cần thiết của hoạt động này đối với học sinh tiểu học. Trong các tiêu chí đánh giá, tiêu chí “HĐTN hình thành phẩm chất nhân cách, thói quen và kỹ năng sống” đạt điểm trung bình cao nhất với 4,18. Tiêu chí “HĐTN giúp học sinh

vừa là người tham gia, vừa là người kiến thiết và tổ chức các hoạt động” đạt điểm trung bình thấp nhất, 3,77. Có đến 162 ý kiến đánh giá đây là tiêu chí “ít cần thiết” và 10 ý kiến cho rằng “không cần thiết”.

2.3.3. *Thực trạng xây dựng kế hoạch hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở các trường tiểu học huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang*

Bảng. Đánh giá về kết quả xây dựng kế hoạch hoạt động trải nghiệm

STT	Nội dung	Mức độ đạt được					ĐTB	Xếp hạng
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Rất yếu		
1	HT rà soát định hướng, tầm nhìn dài hạn của trường về HĐTN cho HS						4.16	1
2	Định hướng chung tiến hành sắp xếp, chuẩn bị các điều kiện cho kế hoạch năm học	110	133	107	19	3	3.88	4
3	Đánh giá đúng thực trạng HĐTN cho HS của năm học trước	97	105	153	15	2	3.75	7
4	Xác lập đầy đủ mục tiêu, chỉ tiêu cần đạt được của HĐTN cho HS trong kỳ kế hoạch	98	131	119	21	3	3.81	5
5	Xây dựng đủ các biện pháp, giải pháp để thực hiện nhằm hoàn thành mục tiêu, chỉ tiêu kế hoạch	177	139	98	17	1	3.95	3
6	Xác lập và chỉ rõ sự phân công, phân cấp thực hiện các biện pháp, giải pháp thực hiện	131	150	87	4		4.11	2
7	Xây dựng khung kiểm tra, giám sát và đánh giá thực hiện kế hoạch HĐTN cho HS phù hợp	85	125	152	8	2	3.76	6
Điểm trung bình chung							3.92	

Kết quả khảo sát tổng hợp ý kiến về thực trạng xây dựng kế hoạch tổ chức HĐTN cho học sinh tiểu học cho thấy điểm trung bình các tiêu chí từ 3,75 đến 4,16, với điểm trung bình chung là 3,92. Nội dung được cán bộ quản lý và giáo viên đánh giá cao nhất là “Hiệu trưởng rà soát định hướng, tầm nhìn dài hạn của trường về hoạt động trải nghiệm cho học sinh” với điểm trung bình 4,16. Tiêu chí được đánh giá thấp nhất là “Đánh giá đúng thực trạng hoạt động trải nghiệm của năm học trước”, với điểm trung bình 3,75.

Nhìn chung, kết quả khảo sát về xây dựng kế hoạch tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học đạt mức khá. Đối với công tác quản lý, việc xây dựng kế hoạch giữ vai trò trung tâm cho

mọi hoạt động giáo dục; nếu kế hoạch không được xây dựng bài bản sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến các chức năng và kết quả khác của nhà trường. Vẫn còn 18 ý kiến đánh giá công tác xây dựng kế hoạch ở mức trung bình và yếu. Do đó, để nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo, hiệu trưởng cần tiếp tục đẩy mạnh và nâng cao chất lượng công tác xây dựng kế hoạch tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh tại các trường tiểu học.

2.3.4. *Thực trạng tổ chức triển khai hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở các trường tiểu học huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang*

Ở các tiêu chí khảo sát, nội dung được đánh giá cao nhất là “Hiệu trưởng thực hiện rà soát, sắp xếp lại bộ máy nhằm đảm bảo các điều kiện cần

thiết để triển khai kế hoạch HĐTN hằng năm”, với điểm trung bình đạt 4,05. Điều này cho thấy vai trò lãnh đạo và tổ chức của hiệu trưởng trong việc chuẩn bị nguồn lực được đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên đánh giá cao nhưng ngược lại tiêu chí “Triển khai cho các cá nhân, bộ phận trong trường thực hiện HĐTN theo sự phân công cụ thể trong kế hoạch” có điểm trung bình thấp nhất là 3,90, cho thấy một số hạn chế trong khâu triển khai thực hiện ở đơn vị.

2.3.5. *Thực trạng chỉ đạo thực hiện hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở các trường tiểu học huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang*

Tiêu chí “Hiệu trưởng lựa chọn các nội dung trọng điểm để trực tiếp theo dõi, quản lý hiệu quả việc thực hiện HĐTN” đạt điểm trung bình cao

nhất (3,95), với 105 ý kiến đánh giá ở mức “Tốt”. Điều này cho thấy hiệu trưởng ở một số trường đã thể hiện tốt vai trò chỉ đạo trọng tâm, có chọn lọc trong quản lý hoạt động giáo dục.

Ngược lại, tiêu chí “Có chế độ khen thưởng những cá nhân, tổ chức thực hiện hiệu quả HĐTN và nhắc nhở, uốn nắn những sai lệch có thể xảy ra một cách kịp thời” được đánh giá thấp nhất, với điểm trung bình 3,73. Có 9 ý kiến đánh giá tiêu chí này ở mức “Yếu” và 3 ý kiến đánh giá là “Rất yếu”, cho thấy còn hạn chế trong việc động viên, khích lệ và điều chỉnh kịp thời trong quá trình triển khai.

2.3.6. *Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở các trường tiểu học huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang*

Bảng. Đánh giá về kết quả kiểm tra, đánh giá hoạt động trải nghiệm

STT	Nội dung	Mức độ đạt được					ĐTB	Xếp hạng
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Rất yếu		
1	Kết quả rà soát, hoàn thiện tiêu chuẩn, tiêu chí về QL HĐTN để làm cơ sở cho việc kiểm tra, giám sát và đánh giá	118	97	148	8	1	3.87	1
2	Kết quả triển khai phân công, phân cấp việc kiểm tra, đánh giá các HĐTN một cách cụ thể	90	131	139	12		3.80	3
3	Kết quả thiết lập kênh thông tin chỉ đạo từ trên xuống, báo cáo từ dưới lên phù hợp	100	115	140	14	3	3.79	4
4	Kết quả ban hành quy định về kỳ báo cáo, nội dung báo cáo, kỷ luật báo cáo để thu thập thông tin về QL HĐTN	83	123	158	6	2	3.75	5
5	Kết quả HT tổ chức thu nhận, xử lý thông tin về các HĐTN để đưa ra các quyết định QL đúng đắn	105	121	137	8	1	3.82	2
6	Kết quả các bộ phận chức năng thực hiện đo lường kết quả thực hiện các HĐTN, so sánh với các tiêu chuẩn, tiêu chí để đánh giá chính xác	93	110	152	15	2	3.74	6
7	Kết quả định kỳ, tổ chức hội nghị sơ kết, tổng kết, hội thảo khoa học,... để phân tích, đánh giá kết quả, rút ra những bài học QL	87	120	144	18	3	3.73	7
Điểm trung bình chung							3.79	

Tiêu chí “Kết quả rà soát, hoàn thiện tiêu chuẩn, tiêu chí về quản lý hoạt động trải nghiệm để làm cơ sở cho việc kiểm tra, giám sát và đánh giá” được đánh giá cao nhất, với điểm trung bình

đạt 3,87. Còn tiêu chí đánh giá thấp nhất là “Kết quả định kỳ tổ chức hội nghị sơ kết, tổng kết, hội thảo khoa học... nhằm phân tích, đánh giá kết quả và rút ra bài học trong công tác quản lý”, đạt

điểm trung bình 3,73. Hiện nay vẫn còn 23 ý kiến đánh giá ở mức trung bình và yếu. Để nâng cao hiệu quả quản lý và tổ chức HĐTN, hiệu trưởng các trường tiểu học cần tiếp tục tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá, bảo đảm sát với thực tế đơn vị; đồng thời tổ chức định kỳ các hoạt động sơ kết, tổng kết, hội thảo chuyên đề nhằm chia sẻ kinh nghiệm và cải tiến phương pháp quản lý phù hợp với từng giai đoạn phát triển.

Từ thực trạng quản lý HĐTN cho học sinh ở trường tiểu học huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang, tác giả nghiên cứu đề xuất các biện pháp quản lý trong thời gian tới: (1) Xây dựng kế hoạch hoạt động trải nghiệm phù hợp với đặc điểm tâm lý lứa tuổi học sinh và điều kiện thực tiễn các trường tiểu học; (2) Huy động các nguồn lực để tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học; (3) Bồi dưỡng nâng cao năng lực tổ chức hoạt động trải nghiệm cho cán bộ quản lý và giáo viên trường tiểu học; (4) Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động trải nghiệm kết hợp với thi đua khen thưởng ở trường tiểu học

III. KẾT LUẬN

Quản lý HĐTN giữ vai trò quan trọng trong việc thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện học

sinh tiểu học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Công tác quản lý HĐTN ở các trường tiểu học trên địa bàn được thực hiện tương đối đồng bộ, thể hiện qua các mặt: xác định vai trò quản lý, xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo triển khai và kiểm tra, đánh giá. Trong đó, việc xây dựng kế hoạch và tổ chức triển khai hoạt động được đánh giá ở mức khá, song vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định, như: việc đánh giá thực trạng năm học trước chưa được chú trọng; khâu phân công, phối hợp và cơ chế trao quyền trong tổ chức hoạt động chưa thực sự hiệu quả; công tác kiểm tra, đánh giá còn mang tính hình thức và chưa phát huy vai trò điều chỉnh, tư vấn cho giáo viên.

Những kết quả nghiên cứu bước đầu này có thể làm cơ sở thực tiễn cho việc đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động trải nghiệm phù hợp với điều kiện cụ thể của các trường tiểu học tại huyện Cái Bè nói riêng và các địa phương có đặc điểm tương đồng nói chung. Đồng thời, kết quả nghiên cứu cũng góp phần bổ sung thêm dữ liệu thực tiễn cho lĩnh vực quản lý giáo dục trong bối cảnh thực hiện chương trình giáo dục phổ thông mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Ban Chấp hành TW Đảng (2024), *Kết luận 91/KL-TW ngày 12/8/2024, tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 Nghị quyết về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*.

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Chương trình giáo dục phổ thông*.

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019), *Hướng dẫn số 3535/BGDĐT-GDTH ngày 19/8/2019 Về việc hướng dẫn thực hiện nội dung Hoạt động trải nghiệm cấp tiểu học trong chương trình giáo dục phổ thông 2018 từ năm học 2020-2021*.